

Oboljenje Nokata

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 01 oktobar 2012 01:00

Nokti su i ogledalo opšteg zdravstvenog stanja čovjeka. Njihova glavna uloga je da štite vrhove prstiju od povrede. Nokat je 1.000 puta propusniji za vodu od kože i 100 puta više gubi vodu nego koža.

Na rukama nokti rastu brže nego na nogama, mjesečno rastu 3-4 mm, ali brzina noktiju opada u starosti. Nokti rastu brže ljeti nego zimi, više rastu u trudnoći i na dominantnoj ruci.

PODJELA POREMEĆAJA NOKTA

- Promjene ploče nokta,
- Kongenitalni poremećaji noktiju,
- Dermatoze sa manifestacijama na noktima,
- Promjene na noktima kod drugih oboljenja,
- Stečena oštećenja noktiju,

Oboljenje Nokata

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 01 oktobar 2012 01:00

- Subungvalni i periungvalni tumori.

PROMJENE PLOČE NOKTA

Promjene oblika nokta

- Anonychia odsustvo nokta djelimično ili potpuno.
- Onichotrophia smanjenje veličina i debljine nokatne ploče.
- Hipertrophia zadebljanje nokatne ploče praćeno promjenom boje i konzistencije noktne ploče. To zadebljanje može dovesti do tvrde nokatne ploče (hiperplazija subungvalnog tkiva) ili meke (psorijaza, onihomikoza, hronični ekcem).
- Pachionychia zadebljanje nokatne ploče sa iregularnom površinom. Ukoliko dođe do jakog zadebljanje nastaje tvrd i deformisan nokat u obliku kandže - onychogryphosis.
- Baticasti prsti, Hipokratovi prsti, predstavljaju konveksna deformitet vrhova prstiju. Poremećaj može biti urođeni i stećeni (kod respiratornih oboljenja).
- Koilonychia, kašikasti nokti, karakteriše se konkavnim distrofičnim promjenama nokatne ploče. Može biti fiziološka (kod djece na palcu zbog sisanja), urođene i stećene (dermatološka, endokrinološka, kardiovaskularna oboljenja).

Promjene sa manifestacijama na površini nokta

- Longitudinalna izbrazdanost uzdužne paralelne brazde na površini nokatne ploče. Može biti fiziološka (kod strijih osoba) ili stečena u okviru nekih bolesti (lichen planus, reumatoidni artritis, Darierova bolest).

- Poprečna izbrazdanost, Beauove linije, vide se kao poprečni paralelni žlijebovi na cijeloj ili samo na jednom dijelu nokatne ploče. Često se javlja u sklopu nekih nutritivnih deficijencija posebno kod djece, kod hroničnih dismenoreja).

- Onychia punctata, tačkaste udubine nastaju zbog oštećenja proksimalnog dijela nokatnog matrixa. Mogu biti plitke (vide se kod alopecije areate, ekcema, profesionalnog oštećenja nokta) i duboke (kod psorijaze).

- Trachyonychia, hrapavi nokti. Predstavlja distrofične promjene nokata u vidu hrapave površine, trošnosti slobodnih ivica i promjene boje nokatne ploče. Poseban entitet je trahionihija svih dvadeset prstiju „twenty nails dystrophy” koju možemo vidjeti kod lichen planusa, alpecije areate i psorijaze.

- Onychochysis predstavlja lamelarno cijepanje nokatne ploče i najčešće se viđa kod upotrebe različitih kozmetičkih sredstava, deterdženata i rastvarača lakova za nokte.

Promjene sa razdvajanjem nokatne ploče i susjednih mekih tkiva

- Pterigium unguis manifestuje se kao zadebljene proximalnog nokatnog nabora (dorzalni pterigijum) ili kao distalno proširenje hiponihijuma (ventralni pterigijum).

- Onychomadesis predstavlja spontano odvajanje noktne ploče od nokatnog ležišta i često je viđamo kod buloznih dermatoza, reakcije na lijekove, akutne paronihije, intenzivne radioterapije.

Oboljenje Nokata

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 01 oktobar 2012 01:00

- Hyperkeratosis subungualis javlja se kao kongenitalna (hiperplazija nokatnog ležišta) ili stečena u sklopu nekih bolesti (psorijaza, pityriasis rubra pilaris, hronični ekcem, gljivične infekcije nokta).

- Onycholysis predstavlja odvajanje distalnog kraja i lateralnih dijelova nokatne ploče od nokatnog ležišta i najčešće je vidamo kod onihomikoze i ponovljenih povreda.

Promjene u čvrstini nokta

- Tvrdi nokti vide se kod kongenitalne pahionihije.

- Meki nokti to su nokti koji su tanji nego normalno, savitljivi i lako pucaju. Često se viđaju kod hroničnog artritisa, kaheksije, miksedema.

- Trošni nokti lako lomljivi nokti, viđaju se kod onihomikoze i psorijaze, a često i kod žena prilikom češćeg korištenja laka za nokte.

Promjene boje nokta

Boja nokta određena je sadržajem i vrstom pigmenta u noktu, osobinom tkiva ispod nokta, intravaskularnim činiocima te transparentnošću nokatne ploče.

Promjene boje noktne ploče i subungvalnog tkiva označava se kao dyschromia ili chromonychia. Uzroci dishromije mogu biti različiti:

- lijekovi (lokalna i sistemska primjena: psoralen, antireumatici, hemoterapeutici),

Oboljenje Nokata

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 01 oktobar 2012 01:00

- dermatološka oboljenja (gljivična i bakterijska oboljenja, naevus pigmentosus, melanoma malignum acrolentiginosum, acantosis nigricans, alopecia areata, lichen planus, erythema multiforme),
- sistemske infekcije (akutne infekcije, malarija, sifilis, pneumonija itd),
- neinfektivne bolesti (kardiovaskularne, hematološke, gastrointestinalne, renalne),
- kongenitalne i hereditarne bolesti,
- spoljašnji uzroci (trauma, zračenje, kozmetska sredstva, hemikalije, pušenje).

Promjene boje nokta mogu se javiti u nekoliko oblika.

- Melanonychia je zelenkasto smeđa prebojenost nokta koja je posljedica povećane aktivnosti melanocita u matriksu i noktanom ležištu. Može biti fiziološka (tzv longitudinalna melanonihija koja se javlja u starosti) i patološka (kod atipične melanocitne hiperplazije i malignog melanoma). Kod oboljenja kao što su lentigo simplex, melanocitna hiperplazija i melanocitni nevus može se javiti kao benigna promjena.

- Leuconychia ili bijeli nokti je jedan od najčešćih oblika promijenjene boje nokta. Nastaje kao posljedica primarnog poremećaja u keratinizaciji matrixa ili sekundarno kao posljedica oboljenja nokta (onihomikoza). Prema mjestu poremećaja leukonihije se dijeli na:

Pravu lekonihiju (poremećaj u matrixu nokta i u strukturi keratinskih vlakana). Nokat je bijel i neproziran zbog disfrakcije svjetlosti u parakeratotičnim ćelijama. Može se javiti kao punktiformna, transvezalna, longitudinalna i distalna forma.

Oboljenje Nokata

Napisao Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog
ponedeljak, 01 oktobar 2012 01:00

Oboljenje nokata (onihiomikoza) je najčešća gljivična infekcija kože. Nastaje zbog zaraze gljivicama, najčešće iz roda Trichophyton. Infekcija se najčešće širi kroz nokatnu ploču, a može se proširiti i na okolnu kožu. Simptomi su zadebljanje noktiju, promena boje (žutičasta, smeđa) i ljuštenje. Oboljenje nokata može biti uzrokovano različitim vrstama gljivica, ali najčešće su to gljivice iz roda Trichophyton. Infekcija se najčešće širi kroz nokatnu ploču, a može se proširiti i na okolnu kožu. Simptomi su zadebljanje noktiju, promena boje (žutičasta, smeđa) i ljuštenje. Oboljenje nokata može biti uzrokovano različitim vrstama gljivica, ali najčešće su to gljivice iz roda Trichophyton.